

איש-אופי, איש-יופי

ימיו לא נרתעו, לא שח הד"ר פרלמן. ולא בלם פיו של בעל-דעות. למן "הדור" לא קם כ"בוסתנאי" שבועון עברי נקי ומטופח וערוך, ועדיין אין לו תמורה לאותו שבועון והמשכי לא בא.

הוא היה איש-"הדר". הוא עצמו נרוך היה יפה, בטעם ובמדה, מסוגנו ומסונן. פיקח גדול, ואינו מגיד את כל חכמתו. הוא דיבר עד — ולא עד בכלל. הוא פירסם כמה פרקי-זכרונות (בהתימת "ב. שד"ל"), ולא יסף, וחבל. גם פסקו שלו עצמו היה חד, משועשע ומסותת. הומור היה בו, לא רכרוכי, אלא שנון וקולע מבלי החטיא. (לפני שנה וחצי קנטרתי אותו. פתחתי ו" אמרתי לו: ד"ר פרלמן, אינך כותב זכרונות, מפני שבלבך אינך מחשיב כלל את האנשים אשר אתם התהלכת ואותם ידעת. אתה מבטל אותם. מעבר לארשת-פניך החמורה חבוי הלעג, ה" ביטול. ועל כך ענה לי כאולתי: לא אותם אני מבטל, אמר לי אלא אותך: למי אני עמל? למענך, למען תקרא אתה. הכדאי לעמול בגינך, ואתה הלא אינך קורא כלל...) הוא ידע סוד-שיח. ובודד היה. סגור. מכונס. מעולם לא פרץ גבולו. ולגבולם של אחרים לא אהב להתפרץ.

רק לגבולה של הלשון הציץ יפגע. פרץ פרצות. קרע את חלונה של הלשון. הרחיב את תחומיה. הלא בסתר לבו היה "חובב שפת עבר". רומנטי-קני-של-הלשון העברית. אבל גם מפני העברית לא נרתע ולא נעבד לה. התהלך אתה בכבוד-גומלין, בראש זקוף. "עבד לעברית" לא היה, אבל עבדה — בחן ובכשרון ובן-הורין של העברית היה, הוא, מחורי-יהודה ומשועיה. מכל מקום, הוא היה אחד מ"עשרת בני-אמן של הלשון העברית בדורנו. פחתה החבורה.

העברית הרכינה ראשה ודגלה הורד עד הצי התורן, כי מת ש. פרלמן, שהחזיק את דגל העברית ביד הזקה. הוא, הד"ר פרלמן, ישב באיתנה של העברית, אבל לא ברמה. הוא לא נדחק לעלות ולשבת בישיבה של מעלה, אדם היה בצאתו, אדם היה באוהל. איש-אופי, איש-יופי.

בשנת תר"ס בא פרישמן ויסד את "הדור". מהשבועון "הדור" מתחילה האירופיות העברית, האסתטיות העברית.

את מאמרו הראשון, על "עיר ד-הרגה" של ביאליק, כתב פרלמן ב"הדור" השני. ולפרישמן שמר אמונים כל ימיו. פרישמן היה לו אהבה נעורים. מפרישמן בא לו האסתטיציזם. מפרישמן קיבל את הערצת-היינה ראשית-זרכו בתרגומים — "שלו" מית" של אוסקר וויילד (עם רזובינ" סון חברו): גם וויילד בא לספרות העברית ע"י אותו "הדור" שה פרישמן.

עינים חדות היו עיניו של פרלמן, עינים לא נרתעות, נשריות היו. וגם בתרגומיו לא היה מן הנרתעים. עתים הד היה בתרגומים, חד ולא חלק, כן עשה הד"ר פרלמן: הוא היה כורך את "שפת-השושנים", את "תפארת ה" המליצה" ב"מרור", באבני-הצץ, ביון משאבים התהלך פרלמן, ומן המקורות שאב, דלה דלה וגם חלוקי-אבנים הע" לה משם. בלשונו של פרלמן אתה מוצא ישן עם חדש, תנ"ך, מאפו יפריי שמן וביאליק — ונועזות, פראות ל" שוגית, חדשנות, בהעלם אחד ובנשיי מה אחת העברית ההיא, הטובה, עב"רית-האבות, והעברית-של-הבנים, ה" מחוספסת הדוקרנית, וידי פרלמן כב"רות, הזקות, עושות במלאכה, נאמנות, והיה כי הרים את ידו — וגבו האמן. החן, איש-היופי.

הוא הירבה לערוך, וגילת-הכותרת במערכו: "בוסתנאי": נקי מבטלנות ומקרתנות. שבועין-של-ברך. והוא מ-